

תנועה, תודעה, חוויה: עונג, מהות החיים

שלום ידידי היקרים. יברך אלוהים את כולכם. ברוך הוא הנתניב הזה למימוש-עצמי ולהיפתחות-עצמית [self-unfoldment]. כל אלה מכם המשקיעים מאמצים רציניים להתגבר על התנגדותכם המולדת להתייצב מול, ולשנות, את מה שאינו מציאותי ולכן הוא הרסני בתוך עצמכם, כולכם תתחילו לקצור את פירות ההשקעה הזו. תבחינו שהמודעות לעצמכם גוברת, וגובר השחרור של כוחות ואנרגיות חיוניים.

הערב אנסה לקשר כמה נקודות שהתבוננו בהן בנפרד עד עתה, משום שחסרה לכם ההבנה הפנימית לעשות את הקישור. ההתקדמות הכללית של הקבוצה מאפשרת לי עכשיו להיכנס יותר לעומק, וכפי שידוע לכם, ברמה העמוקה ביותר, כל ההיבטים הקוסמיים והאנושיים מתאחדים.

לפני זמן רב נתתי הרצאה על כוח החיים¹. הבה נשוב לבדוק את הנושא בעזרת ההבנה הגדולה יותר שצברתם. כוח החיים הוא זרם אנרגיה חופשי וקולח [a free-flowing energy current] שמתבטא [manifest] ביקום כולו. בכל מקום שבו ארגון כלשהו [an organization] ממלא תנאים חיוניים מסוימים, הוא מתחיל להיות מתואם עם [tunes into] כוח החיים. כוח החיים מחלחל אליו ומחיה אותו. הוא חי. אורגניזם חי בא לכלל קיום.

בעבר הגדרנו את החיים מנקודות מבט שונות, ועכשיו נתייחס לכך באופן הפשוט ביותר. יש שלושה אלמנטים חיוניים להגדרת חיים: תנועה, תודעה וחוויה. כפי שאולי שמתם לב ממספר נושאים בעבר, כמו גם מהתבוננויות אחרות, יש הרבה שילופים [triads] במבנים הרוחניים של החיים. אם שוררת הרמוניה באורגניזם החי, השילוש יוצר שלם הוליסטי, שבו היבט אחד של השילוש ממזג, מאזן ומשלב בהרמוניה את שני האחרים. אם האורגניזם אינו בהרמוניה עם החוקים האוניברסליים, שלושת הגורמים מתנגדים זה לזה. כך גם לגבי השילוש הזה.

הבה נתבונן מקרוב במשמעות של כל אחד משלושת ההיבטים הללו. בלי תנועה, החיים אינם קיימים. מה שחי חייב לנוע; כשהתנועה נגמרת [goes out, לאזול, להיכבות], זה משום שהחיים נגמרו. היקום כולו נמצא בתנועה משום שהוא חי. עיקרון זה חל באותה מידה על כל היבט של הישות האנושית. ברמה הפיזית קל לראות זאת; כשלא מניעים את השרירים, הם מתנוונים; חלק מהגוף הפיזי מאבד את חייו. ברמה המנטלית או האינטלקטואלית זה גם כן נראה לעין. כאשר המוח לא מאומן לחשוב – לנוע – הוא קופא על שמריו. הוא מאבד את כושר החשיבה שלו. הוא מתנוון בדיוק כמו השרירים כאשר הגוף לא נע. חשיבה היא תנועה.

ברמה האמוציונאלית² קשה יותר להבחין בתנועה בדרך כלל, אלא אם כן האדם נמצא בנתיב של חקירה-עצמית. אתם, ידידי, נעשים מודעים למצבים פנימיים בחיכם האמוציונאליים אשר מראים איך הדחקה [דיכוי] יוצרת נוקשות/התקשחות. נוקשות היא ההפך מחיים, שהם תמיד גמישים, תמיד בתנועה. רגשות הם תנועה גם כן. כשהרגשות אסורים, או מתומרנים במניפולטיביות כך שאינם יכולים לפעול בהתאם לחוק ההרמוני שלהם עצמם, הם מתקעים [deaden].

מכאן שכדי להיות בחיים באופן מלא, בכל הנוגע לתנועה, כל רמות האישיות חייבות להמשיך לנוע בדרך טבעית ואורגנית. לצמוח זה לנוע, וכפי שאמרתי פעמים רבות, בלי צמיחה אין חיים. והיות שצמיחה היא תנועה, בלי תנועה אין חיים. תנועה מכילה איכות של הושטת יד אל העולם שבחוץ [reaching out]. היא מכילה את האלמנטים: יחסים, תקשורת, אהבה, הבנה. היא מושיטה יד אל הוויה אחרת. איחוד [union] לא יעלה על הדעת ללא תנועה, משום שאיחוד כרוך תמיד בהושטת יד אל מעבר לגבולות העצמי.

אלמנט החיים השני הוא תודעה [consciousness, גם מודעות]. דנו בכך בהרחבה כה רבה, עד שאין צורך להרחיב על כך את הדיבור כרגע; מובן מאליו כי באותה המידה שהישות היא מודעת, כך היא גם בחיים [alive]. לתודעה יש דרגות [degrees] רבות, והאדם הוא היצור הראשון בסקאלת החיים העולה שניחן בתודעה-עצמית, במודעות [awareness] לעצמו בדרגות שונות. אנשים כמוכם ידידי, שמתמידים בנתיב של מודעות-עצמית, מעלים את רמת המודעות שלהם באופן המהיר ביותר שאפשר; ומודעות מוגברת לעצמי מגבירה בהכרח את המודעות לאחרים, ליקום, לחיים בכללותם. מודעות קובעת את המידה [measure] והכיוון של התנועה ומווסתת אותה בהתאם למציאות. תנועה בלי מודעות מועדת ללכת לאיבוד בערוצים הלא נכונים; היא עשויה להיות קיצונית מדי, או היא עשויה להיכנע לאפאתיה [אדישות] ולהתנוונות.

בנתיב זה אתם מגלים לעתים קרובות איך החיים האמוציונאליים שלכם מתנוונים או יוצאים משליטה. בהדרגה, המודעות שלכם מווסתת את הדבר ומכניסה הרמוניה לחיכם האמוציונאליים. תכופות אתם מזניחים את התנועה הפיזית והמנטאלית, אך לעתים תכופות הרבה יותר, התנועה האמוציונאלית היא זו שאותה אתם מזניחים; ופעמים רבות, אפילו הזנחת התנועה הפיזית והמנטאלית היא רק בגלל התנוונות אמוציונאלית.

המאמץ להגברת המודעות [consciousness] הוא בעצמו תנועה. מצד שני, תנועה בלי מודעות – או עם מידה מוגבלת של מודעות – מפריעה לתנועתן ההרמונית של כל רמות האישיות. אם התנועה והתודעה מכוונות אך ורק לדברים חיצוניים למשל, או אם

¹ הרצאה 48.

² לאורך כל ההרצאה: emotions, emotional תורגם לאמוציות ואמוציונאלי. feeling, feel תורגם לרגש ורגשי.

ההבנה-העצמית מוזנחת, אינטגרציה של כל רמות האישיות אינה יכולה להתרחש. הגוף והמיינד עשויים להתפתח, אולם הרוח סובלת כאשר תנועה ומודעות אינן מסתננות אל הרמה האמוציונאלית. אמוציות עיוורות שהאדם אינו מודע להן הן תוצאה של חוסר מודעות ברמה האמוציונאלית. כאשר התנועה של חיפוש, חשיבה, כושר הבחנה והערכה [evaluating] לא מכוונת אל התחומים האמוציונאליים, תנועת האמוציות אינה מאוזנת – בחלקה היא פראית ומתבטאת, למשל, בעוינות, ובחלקה היא משתקת את כישוריו הטובים ביותר של הגוף-הרגשי [feeling-body].

חווייה [experience] היא אלמנט החיים השלישי. ככל שהחווייה מלאה יותר, כך חייב המשחק ההדדי [interplay] בין תנועה לתודעה להיות הרמוני יותר. רדידות היא חוסר ניסיון. כשגוף-הרגש שלכם משותק, היכולת לחוות חייבת להיפגע. כשהרגשות שלכם מעוותים וחד-צדדיים, הרי זה משום שאתם מפרשים לא נכון את המציאות. בקצרה, הדבר מצביע על מודעות לקויה, על כך שאין מספיק תודעה [מודעות]. היכולת להעריך [evaluate] חוויה כלשהי קובעת את מקסימום העונג ואת מינימום הכאב. בשביל מקסימום עונג, הרגשות חייבים להיות בתנועה; בשביל מינימום כאב, התודעה [מודעות] חייבת לתפקד.

ככל שרמת ההתפתחות הכוללת של הישות גבוהה יותר, כך גדולים יותר אושרה [bliss] והנאתה, ופחותים הכאב והסבל. זאת בגלל הערכתה הנכונה ותפיסתה הריאליסטית, ובגלל הזרימה החופשית של תנועתה, בלי הפרעה מצד פחדים, אינהיביציות [מעצורים] ושיתוק. בקצרה, חוויית האושר [נוצרת] כתוצאה ממיזוג הרמוני של תנועה, תודעה וחווייה.

חווייה מכילה את עיקרון העונג. [מכאן] ש[האפשרות לאושר עילאי כלולה בכוח החיים. כמיהתכם המולדת היא ליטול חלק בחוויה זו, שמתאפשרת כאשר האורגניזם שלכם שרוי כל-כולו בהרמוניה עם המציאות, כאשר אתם חדלים להילחם במציאות בגלל אי-הבנות.

כאשר מגיעים אל השכבות העמוקות ביותר בנפש [פסיכה], נהייה ברור שהאינסטינקטים הגולמיים, הפרימיטיביים, עסוקים רק בחוויית העונג. מאחורי מבנה-העל [superstructure] של סטנדרטים מוסריים, של חוקים וכללים, טמונה התשוקה לעונג עילאי בלי להתחשב בתוצאות. אצל יצור חסר בגרות, עיקרון העונג רוצה לפעול, אבל תודעה/מודעות לא מספקת [insufficient consciousness] יוצרת פער בין יכולת העונג של היצור לבין סביבתו. מכאן שבגרות אינטלקטואלית מפריעה לעתים תכופות לעיקרון העונג, אשר מודחק כאשר התודעה/מודעות אינה חודרת אל הרמות [כך במקור]. לכן, היכולת לחוות עונג לא יכולה להתפתח; היא נותרת ילדותית ועסוקה בעצמה [self-concerned]. אם היא כן מתבטאת, היא הרסנית בעליל. אם נאסר עליה להתבטא, ההרסנות הטבועה בה אינה יכולה להתחסל: היא רוחשת מתחת לפני השטח אך נתונה תחת פיקוח, כך שלא ניתן לחוות שום הגשמה אמיתית. זה כך משום שהמודעות אינה חודרת לרמות הנסתרות. התנועה שאמורה לכוון את החיפוש אחר עונג נבלמת, כך שעיקרון העונג לא יכול להיפרש בחיי הפרט. באופן זה מסוכלות היכולות [faculties] לחוות עונג מקסימאלי.

בני אנוש אמורים לחוות עונג מקסימאלי, אך כאשר אתם חווים עונג על חשבון פגיעה באחרים או בעצמכם, לא השגתם את האיזון הנכון בין שלושת האלמנטים של החיים. לפגוע בעצמכם נובע גם מרגשות אשמה לא מוצדקים ומועד לפגוע גם באחרים בסופו של דבר.

אחד הגורמים המזיקים ביותר בהתפתחות הכללית של האישיות הוא השפעתן של דעות קדומות ותפיסות שגויות חקוקות עמוק. העולם הזה מלא כל כך ב"עובדות" מקובלות על הכלל, עד שאפילו הרוחות המוארות והעצמאיות ביותר מקבלות בצורה עיוורת הנחות מסוימות בשאלה מדוע דברים מסוימים אמורים להיות נכונים וטובים, ואחרים שגויים ורעים. תחושת האי-נכונות בשאלת ההתפתחות החופשית של יכולות אנוש לחוות אושר אוניברסאלי, משתלבת עם פחדים אישיים וחוויית שליליות כך שהאישיות עשויה להיוותר נכה במשך גלגולים רבים בטרם יהיה לה האומץ לשחרר את עצמה. פחד ובושה על דחפים אינסטינקטואליים שנחשבים מגונים אינם יכולים בשום אופן לבגר אותם כך שישתלבו [integrate] באישיות. כתוצאה מכך, אנשים רבים מתפתחים באופן מעוקם. ככל שאדם מתפתח יותר אך ורק בכיוון מוגבל, מותר חלקים אחרים של אישיותו בלי לנגוע בהם, כך המשבר והקונפליקט של האישיות חייבים להיות גדולים יותר.

האיסורים [taboos] החברתיים על הכוחות הארוטיים והמיניים הכלולים בכוח החיים הביאו לפיתוח יתר אינטלקטואלי וטכני בהשוואה ליכולת לאהוב. כוח האהבה אינו יכול לצמוח אם הוא מופרד באופן שרירותי מן הכוחות הארוטיים והמיניים. הם כולם זרם אחד. אם התודעה האנושית מפקחת בפחד על כל זרם רגשות, מוציאה בחרדה מתוך זרם החיים את מה שנחשב לא בסדר בעינייה³, היכולת לאהוב חייבת להיפגע – לא רק האהבה בין המינים, אלא גם כל סוג של אהבה אנושית. כוח האהבה הרוחני הגדול אינו מכיר בחלוקות כאלה, ובלתי אפשרי לטפחו אם יש עין פקוחה המנסה כל הזמן להוציא ממנו את מה שאמור להיות לא בסדר. כאילו אנשים היו מנסים לנגן סימפוניה תוך סילוק של תווים חיוניים מסוימים. בהתחלה, חלק מהתווים עשויים להישמע צורמים, אך בסופו של דבר, אחרי מידה מספקת של אימון, התווים ישתלבו בהרמוניה ויצרו שלם אינטגרטיבי.

תפיסה מוטעית ותיקה, שבוטלה רק בחמישים השנים האחרונות לערך, היתה הרעיון שתינוקות לא חווים עונג ארוטי או מיני. האמת היא שתינוקות חווים עונג פיזי חזק יותר מאשר אדם בוגר ממוצע. התינוק לא עמוס ברגשי אשמה ובושה ולא בתפיסות שגויות. לפיכך, הדחפים האינסטינקטואליים [יצריים] מתבטאים הרבה יותר באינטנסיביות. אולם חוויית עיקרון העונג [של התינוק] היא באופן טבעי מרוכזת-בעצמי [self-centered] ולא מפותחת – מה שלא הופך אותה ללא בסדר או לחטא – שכן התודעה והתנועה [של התינוק] עדיין עצורות [hindered]. לכן, בשנים הראשונות, העונג של הילד מופנה אל סביבתו המיידית – אל ההורים. זו

³ anxiously cutting out of the life stream that which it believes to be wrong

תופעה טבעית לגמרי, ורק התפיסות המסורתיות השגויות מטביעות עליה חותם של לא-בסדר. דור על גבי דור של הנחלת דעות קדומות עוצר את התפתחותו הטבעית של האינדיבידואל הצומח. פחדים מסטייה, מהומוסקסואליות ומגילוי עריות ממלאים כאן תפקיד.

אולם התינוק אינו יודע גבולות כאלה; האינסטינקטים המיניים שלו מבלבלים בלי תפיסות ורעיונות אלה. אם אשמה ותחושת חטא לא דוחפים אינסטינקטים אלה למחתרת, אם האדם הצומח מטפח מודעות מנטאלית ורוחנית והאישיות כולה צומחת באופן הרמוני, הדחף המיני משתנה. הוא עובר את אותו התהליך שעובר האדם בהתפתחותו הכללית. ככל שהאדם צומח יותר, כך הוא או היא שולחים יד החוצה, תחילה מן העצמי אל הסביבה המיידית ומאוחר יותר אל העולם שמחוץ למעגל המשפחתי. המתבגרים עסוקים מאוד בהתחלה בחברים מאותו המין מבחינה אינטלקטואלית, מנטלית ואמוציונאלית – וגם מינית, כשלוחה של העצמי ושל ההורה מאותו המין. אולם ככל שהצמיחה נמשכת, הוא או היא מושיטים יד אל המין השני.

סטייה גלויה [overt perversion] תימנע לא על ידי פחד משתק מחטא, אלא על ידי כך שהאורגניזם האנושי כולו גדל וחדל להיות מרוכז בעצמו [growing up and out of itself]. פחד מחטא הסטייה רק נוטה לדחוף את האינסטינקטים הלא מפותחים פנימה, מה שנוכח גם לגבי כל תגובה אנושית אחרת.

כאשר אדם מתביש בשנאה ובעוינות [שלו], בקנאה ובנקמנות, המגמות האלה רוחשות גם בתוך הלא מודע. ניתן לצמוח מעבר לאמוציות האלה רק אם אתם לומדים להתייבב מול רגשות אלה, להבין את מקורם וסיבתם. אם לא, ייתכן שלא ייראה שאתם מטפחים רגשות מסוג זה, אך מבפנים אתם תטפחו אותם בכל זאת. הם מתבטאים בעקיפין דרך שיתוק כללי של התפקודים היצירתיים, של היכולת להיות ביחסים מתגמלים ומשמעותיים, ושל הגשמה.

אותו הדבר בדיוק חל גם על רגשות מיניים "אסורים" ולא-בוגרים. גם מולם צריך להתייבב, לחוות אותם מחדש ולהשלים עמם, אם על האישיות לצמוח באופן הרמוני ולהגשים את עצמה.

רגשות אסורים אלה נמצאים לעתים קרובות בשכבה מתחת לשנאה והטינה. להתייבב מול העוינות ואמוציות שליליות אחרות עשוי היה להיות קשה, משום ש[רגשות שליליים אלה] סותרים את הדימוי העצמי האידיאלי ומביאות על האדם גינוי ודחייה; אך לעתים תכופות הם יותר מקובלים מאשר רגשות מענגים [מיניים] בהקשר המשפחתי של האדם עצמו, ולכן רגשות מענגים מסוג זה נשמרים מאחורי מנעול ובריה אפילו יותר מאשר שנאה. לעתים קרובות השנאה מטופחת באופן מלאכותי כתרופת-נגד לעונג האסור, והדחקת השנאה והכעס מתרחשת רק אחרי כן. כך עליכם לגולל את התהליך כולו שכבה אחר שכבה, עד אשר הגעתם אל התחום הפרימיטיבי ביותר הזה. אז ורק אז יכולה להתרחש צמיחה אורגנית, והאישיות נפרשת במלוא הדרה. בכל פעם שנדמה כי פעילות-חיים כלשהי – לא משנה עד כמה מועילה, פרודוקטיבית או יצירתית כשלעצמה – מפריעה לפרישת העומק האמוציונאלי שלכם בחוויית העונג, הרי שהווייתכם הפנימית שרויה בחוסר איזון. באישיות מאוזנת, אינטגרטיבית ומלאה, הפעילות האחת תשפר את האחרת. המאמץ היצירתי לעולם לא נפגע מלחווה באופן מלא את כוח החיים על כל היבטיו. בדיוק להפך.

בטרם דעות קדומות, פחד ותפיסות מוטעות נוטים לאסור את הזרימה הטבעית של השתתפות התינוק בכוח החיים, חווייתו את דחף-העונג היא עזה. כל חוויה בינקות מושפעת מעיקרון העונג. עיקרון העונג נכנס לכל פעילות של הילד. סוג החוויה של הילד והמצב הנפשי [the psychic condition] שאיתו הוא נולד משפיעים בהמשך על עמדתו כלפי עיקרון העונג. מכאן שכאשר התינוק מלוטף, מוזן ואהוב, הוא חווה עונג פיזי חריף במגעו עם הסביבה שלו. אם ההתפתחות מתקדמת באופן טבעי, כפי שאמרתי קודם, the outreaching movement מדרבנת את הישות לכוון את דחף-העונג שלה אל מחוץ לעצמי, אל הסביבה המשפחתית המיידית, אל העולם שבחוץ ואל המין הנגדי. כפי שנאמר בהרצאה קודמת, תנועה זו מצריכה אינטגרציה בין אהבה, ארוס ומיניות, כתוצאה מהתפתחות שווה [מאוזנת] של תנועה, תודעה והיכולת לחוות. אולם האינטגרציה אינה מתרחשת אם יש איסורים, פחדים והפרדה מלאכותית בין הדחפים האינסטינקטואליים. קיומם מונע התפתחות טבעית.

עם הבשלת הבגרות במובן זה, איחוד מושלם בין שני אינדיבידואלים מן המין השני נעשה אפשרי. מלבד האושר ללא גבול שמביאה חוויה זו, האיחוד מאפשר לשתי האישיות לתפקד טוב יותר מכל בחינה אחרת, בלי כל השוואה. איחוד בריא מסוג זה אינו מוציא מכלל אפשרות פעילויות פרודוקטיביות או יחסים מתגמלים עם אחרים. להפך, ככל שהאישיות אינטגרטיבית יותר ולכן מסוגלת לחוות את ייעודה/גורלה – את האושר המוחלט [הטמון] בכוח החיים – כך היא גם מוכרחה לכלול יותר את האחרים. עולם החוויה/ניסיון מתרחב, כשכל חוויה מושלמת בייחודיותה. אין צורך לומר שחוויה מורחבת זו אין פירושה מתירנות [מינית].

ככל שאתם reach out יותר, עושים אינטגרציה של כל היכולות שלכם לכלל שלם הוליסטי והרמוני, כך אתם מגשימים יותר את ייעודכם הרוחני. מעבר למימד [sphere] האנושי, ה-reaching out הזה מתרחב לאין שיעור, אך זה כבר מעבר לתפישה האנושית. רעיון האיחוד הרוחני הוא בעיקרו תיאורטי מבחינת בני האדם, אף כי בשלב זה ניתן לומר שאין הפרדה שרירותית בין שלל העובדות השונות של זרם החיים הגדול המכיל את עיקרון העונג. החיים על האדמה הם הכנה לעונג עילאי זה, ולכן חשוב ביותר להסיר את הנקודות הבעייתיות שבתוך הנפש [פסיכה]. הנקודות הבעייתיות פירושו שדחף העונג התקבע בהקשר של חוויה/התנסות שלילית ולא נעימה באמצעות אשמה ופחד, באמצעות תפיסות מוטעות והטמעה קלוקלת של החוויה.

הקיבעון השלילי של דחף-העונג עשוי ללוש שתי צורות קיצוניות, עם דרגות רבות ביניהן. בקצה האחד נמצאים כללים, איסורים [taboos] ואשמות כוזבות, שכולם הולבו מבחוץ [superimposed] וגורמים לכעס והתמרדות. הכעס וההתמרדות נובעים מכך שהאדם נלחם נגד מה שהוא מקבל באופן חלקי; הם לא מצביעים על חופש אמיתי, שנובע אך ורק ממודעות והבנה. כלפי חוץ, ההתמרדות עשויה להתבטא בלחיות מתוך אינסטינקטים גולמיים, לא מפותחים ופרימיטיביים ברוח של התרסה [defiance]; או

שאתם עשויים לטפח פחד ואשמה, ובכך למנוע צמיחה אורגנית. האינסטינקטים שלכם נותרים במצבם הילדותי, הפרימיטיבי, ומה שהיה פעם טבעי ואורגני הופך להרסני בהמשך החיים.

בקצה השני, אשמה ופחד מכשילים את היפתחות [unfoldment] עיקרון העונג, והנשמה מנועה מהיבט זה של התפתחותה. היא מתוסכלת ומרגישה ריק, כי כמיהתה העמוקה לאושר איננה טעות, אלא היא פקטור רוחני במציאות. פיצוי-יתר ו-mischanneling [הזרמה בערוצים הלא נכונים] הם תוצאות נוספות, עד אשר הנשמה מציינת לבסוף לגורלה/ייעודה ומביאה את כל יכולותיה לתהליך של צמיחה. בדרך כלל יש שלבים בין שני הקצוות הללו, בין אם גלויים [overt] או לא מודעים, כך שהאישיות נלחמת בעיוורון בשני הקצוות, מתנדנדת [ביניהם] אך לעולם לא מגיעה להארה ומשתחררת.

לכן חיוני לכל מי שהולך בנתיב ההתמרה לחקור את הרגשות הפרימיטיביים שלו או שלה, הרגשות שטרם נגעתם בהם בהקשר זה. יש לשלף אותם מן המחבוא ולראותם בהקשר של חוויות אישיות ותנאים אישיים בסביבה המוקדמת.

לעתים קרובות נשמעת ההצהרה שעונג למען עצמו הוא לא בסדר. האמת היא הפוכה בדיוק. כשהאישיות מפותחת באופן הרמוני, דחף-העונג כולל את האחרים, הוא נותן ומקבל – וכך אמור להיות. באדם בוגר [imature], דחף-העונג אינו מרוכז-בעצמו ומשאיר אחרים בחוץ [excluding], מכאן שאינו יכול להיות אנטי חברתי. הוא אנטי חברתי ומשאיר אחרים בחוץ רק אם המבוגר [adult] מבטא את הדחף המיני שלו או שלה בדרך ההולמת ילדים. ילדים הם אנטי חברתיים, מרוכזים בעצמם, ולכן משאירים אחרים בחוץ. אמוציות שונות מקובעות במצבן הילדותי הן לא כל כך חטא כמו שהן מצביעות על פיגור [lag] בהתפתחות הכללית. לעתים קרובות אינדיבידואל לא בוגר ישתמש בדחף-העונג לצרכים אחרים – למשל, כדי לתת חיזוק לאגו, להפחית הרגשת אי-כשירות, להרגיש רצוי ונחשק בגלל הרגשת חוסר ביטחון וחוסר אונים. לעתים קרובות תוקפנות ועוינות משתלטות על דחף העונג ומתבטאות, בלי שהאדם מודע לכך, בדחף המיני. או אז ניתן באמת לדבר על סטייה, משום שעיקרון העונג משמש למשהו שונה מאשר לתפקידו האמיתי. הוא אמור להתמלא [fulfilled], לבוא על סיפוקן באמצעות הרחבת המודעות-העצמית וצמיחתו של האדם מעבר לאמוציות הבעייתיות שלו. עיקרון העונג הופך, לפחות בחלקו, להיות תחליף לצמיחה אמוציונאלית ולמודעות.

עליכם לגלות את התסבוכות בין האשמה שלכם, ההדחקה, הפחד, הקיבעונות של עיקרון העונג מילדותכם המוקדמת, כישלונן של עיקרון העונג להתפתח והתוצאות/השפעות של חוסר הצמיחה הזו על חייכם ועל יחסי הגומלין שלכם. ניתן לגלות את התסבוכות רק על ידי התבוננות מעמיקה ברגשות הנסתרים והפרימיטיביים שלכם בהקשר של סביבתכם המוקדמת. זה לא קל; לא ניתן לבצע זאת בבת אחת. הנפש שלכם חייבת להשתחרר מעט [be loosened up, להתרופף] בשלבים מוקדמים יותר של העבודה בנתיב כדי שאפשר יהיה לחוות מחדש את האמוציות האלה. אם אינכם מתנגדים לכך, ניתן לעשות זאת, ואין מלים להביע את הגמול על השחרור שנובע מכך.

כל עוד האישיות מקובעת באופן לא מודע בחוויה מוקדמת, הנפש אינה יכולה לצמוח באמת ולהרחיב את חווייתה/ניסיונה; הקיבעונות אינם יכולים להיזנח, אלא אם כן מודעות נכנסת לתחומים שהיו סגורים עד עתה. אז ורק אז אתם יכולים להשלים עם חוויה מוקדמת שהטמעתם באופן לא מספק, והנפש שלכם תהיה מוכנה להושיט באמת יד החוצה⁴. קיבעון מרמז על חוסר תנועה, ולכן על חוסר צמיחה. הוא מרמז על חוסר תודעה, שכן ב[אמצעות ה]תודעה, הבנה נכונה יכולה להיות מיושמת באופן שמאפשר לתנועה של כוח החיים למוסס את הקיבעון, ואז יכולה החוויה להתרחש ברמה שהאינדיבידואל כבר מוכן אליה באופן פוטנציאלי. היכן שתנועה, תודעה וחוויה פועלות בהרמוניה, האינדיבידואל הוא מוגשם ושמח ביסודו, ללא קשר לקשיים חיצוניים מזדמנים. במקרה זה, אהבה, ארוס ומיניות הם כוח אחד, ואין קונפליקט בין האינטלקט, האמוציות והמרכז הרוחני.

הבה נתבונן עתה במצבים/תנאים בסיסיים מסוימים בילדות, דבר שיעזור לכם להתבונן בילדות האישית שלכם. כפי שצינתי קודם לכן, הילד או הילדה חווים עונג עז במגע עם ההורים. בין אם מאותו המין או לא, כל הורה ניצב בחזית בתקופות מסוימות בהתפתחות הילד. זהו דבר נורמלי ובריא לתקופות מוגבלות אלה, אולם רגשות מסוג זה מסווגים כחטא וכסטייה. עד מהרה הילד סופג את הרעיונות האלה, גם אם הם לא מובעים ישירות, משום שהם מחלחלים לאווירה ולחשיבה המודעת והלא מודעת של המבוגרים. התוצאה מהתוויות האלה היא בדיוק ההפך ממה שהיתה הכוונה. הילד יצמח והרגשות האלה יעברו באופן טבעי, אולם אשמה, בושח ופחד יקבעו אותם בחיי הנפש הלא מודעים; יהיה בלתי אפשרי להתייחס לאחרים בלי השפעת הרגשות המוקדמים האלה. במצב זה, שכבות של אמוציות הרסניות ומלאכותיות מכסות על המצב/התנאי הבסיסי. בתהליך זה אהבה, בשילוב עם דחף העונג, הופכת לשנאה. על השנאה יש לכסות באהבה סטירילית וכוזבת תוך העמדת פנים. מכאן שנאה נובעת לא רק מדחייה ופגיעה, אלא באותה המידה ממה שנראה כמו אהבה אסורה.

בעבודתכם בנתיב זה התברר יותר ויותר שלמעשה, אתם מתייחסים להורים במערכות היחסים האחרות שלכם, בייחוד עם בני או בנות הזוג שלכם. ככל שהאמוציות שלכם מקובעות יותר, כך הן מעידות אף יותר על עוצמת האמוציות המעורבות כאן; והחזקים מכל הרגשות הם אלה הקשורים לעיקרון העונג. אם תהרהרו עתה בכמה מן ההרצאות הקודמות, בייחוד באלה העוסקות בהשפעת ההורים ובדפוסי ההתנהגות הנובעים מהיחסים ההוריים, תקבלו תובנה חודרת הרבה יותר, תובנה שתאפשר לכם לחוות מחדש את מה שמשאיר אתכם בנוקשות [rigid] שלכם, את מה שמונע מכם צמיחה מלאה ואורגנית. אל תפחדו להתייבש מול הרגשות האלה. עודדו אותם! אין מה לחשוש מלהתמודד איתם – להפך. גלו ערנות [be alert] ידידי, ותוציאו את עצמכם לחופשי באופן אמיתי.

⁴ becomes ready to truly reach out

השגיתו בשבע עיניים כאשר הרגשות נראים בעיתיים בגלל עודף הערצה עיוורת, או בגלל עודף טינה – יותר משהאירוע מצדיק. תגובות-יתר אלה מצביעות על כך שלא השלמתם עם שלבים טבעיים של התפתחות העבר שלכם.

כאשר כמיהה ארוטית בילדות התמלאה במידה מסוימת הודות להורה חם ואוהב [demonstrative and affectionate], אין בכך כדי להבטיח התפתחות בריאה בהמשך. כל אימת שתחושת האשמה היא חזקה מדי, הישות אינה מסוגלת להשלים עם החוויה. מאוחר יותר, החוויה הלא פתורה תתבטא במלחמת התנגדות לאהבה ולהגשמה ארוטית או מינית. מצד שני, אם הילד לא קיבל את הסיפוק [הגשמה] שאליה היה כמהה, הוא השתכנע שהכמיהה שלו היתה לא בסדר, ושוב הוא ייאבק בבגרותו ברגשות אלה. כמיהתה הבריאה של הנשמה עשויה לנטרל לפעמים את הקונפליקט הזה, אולם הכמיהה תמיד תהיה מהולה בחוויה המקורית שלא הוטמעה. אולי אתם סבורים שבמהלך הילדות, רק חוויה של עונג מפעילה את הכוח הארוטי או המיני באינדיבידואל הצומח. אולם לעתים קרובות חוויה כואבת מותכת לתוך דחף העונג ומקבעת את העונג הארוטי והמיני בחוויה הכואבת. חשוב להכיר בעובדה זו; פחד וכאב הם תמצית של כל חוויה שלילית. קורה לעתים קרובות שבני אדם מתפקדים ארוטית או מינית רק בהקשר של פחד וכאב; בהעדר פחד וכאב, עיקרון העונג לא מתבטא. לא אוכל להדגיש די הצורך עד כמה חשוב לבחון את המקומות [areas] שיש בהם עונג שלילי בתוכם ולקשר אותם לנסיבות הילדות שהצמיחו כאב ופחד. אז ניתן לגלות את הקיבעון ישירות, בלי ללכת בדרכים עקיפות. ברור שכל עוד האדם מקובע בעונג ארוטי או מיני שלילי, אין אפשרות לקיים מערכת יחסים פורייה ודינאמית. היא חייבת תמיד להסתיים, ולכן איש או אישה כאלה אינם יכולים לחוות את מה שנשמתם כמהה אליו.

אף על פי כן, אין זה גורם כה שלילי כפי שאתם עשויים אולי לחשוב, משום שהילד מפיג את הכאב על ידי כך שהוא מרשה לעיקרון העונג להשפיע על החוויה הכואבת, שאחרת היתה אולי בלתי נסבלת לאגו הלא-מפותח שלו. אם מתרחשת ארוטיזציה או סקסואליזציה של החוויה הכואבת, הדבר מאפשר לישות לחוות באופן מוגבל את כוח החיים המחיה, מה שעדיף על האלטרנטיבה, דיכוי מוחלט של דחף העונג. ברוב המקרים, האדם מאחד באופן לא מודע את האלטרנטיבות האלה כדי להתמודד עם חוויה כואבת. הכרחי לחלוטין למוסס את כל הקיבעונות האלה ובכך להוציא את כוח החיים לחופשי. תסכול, כל חוסר הגשמה/סיפוק שהוא, תיעוב-עצמי, אשמה, מחלה, חוסר אנרגיה או חוסר יצירתיות, כל היבט שלילי של הבריאה, כולם חייבים בסופו של דבר להיות קשורים לפן זה של התפתחות האדם. כל בני אנוש מכילים בתוך הנפש/הפסיכה שלהם את התינוק שהיו פעם; והתינוק נענה ומגיב כפי שהגיב בעבר. מעניינת אותו רק משאלתו הפשוטה לחוות עונג. העונג ניתן לו, או לא. להורים היה הכוח להעניק, או למנוע. המאבק הבסיסי של התינוק הוא להשיג את העונג ולהיפטר ממה שמפריע בדרך. מאבק פשוט ופרימיטיבי זה עדיין קיים בתוך כל אינדיבידואל. כשלעצמו, הוא אינו חטא, או מביש, או לא בסדר. ככל שהנפש צומחת מעבר למצב הפרימיטיבי הזה, הטעם, הדגש וההשלכות של החיפוש משתנים.

הורה אחד עשוי היה לתת יותר עונג, האחר יותר כאב. שני ההורים עשויים היו לתת את שני הדברים. בכל מקרה, העונג והכאב ממשיכים לנהל בתוכם מאבק עד שהם מובאים אל אור היום של התודעה. אז המאבק נמשך בדרך שונה לחלוטין, דרך בריאה ובונה המובילה לבגרות רוחנית.

כל הדימויים, פתרונות-הדמה, התפיסות המוטעות והקונפליקטים הפנימיים נובעים מן המאבק המתנהל בתינוק בין השגת עונג להימנעות מכאב. היתוך [fusing] הכאב והעונג [שמותרחש] אצל התינוק כדי "למצוא מוצא" [as a "way out"], אין לבלבל אותו עם האיחוד [unity] בין עונג לכאב [שמותרחש] עם ההתגברות על הדואליות של החיים על פני האדמה. ההיתוך הוא ניסיון עיוור להתגבר על הדואליות, וככזה הוא אינו אמיתי ובונה.

בצעדים הבאים שלכם בנתיב ידידי, קחו בחשבון את ההרצאה הזו יחד עם הקודמת; העבודה עליהן כיחידה אחת תקל מאוד על הדברים. נסו לאתר את הפחד החבוי ברגשות שלכם, הפחד שנובע מן ההפרדה התקיפה שעושה האנושות כאשר היא מפרידה את החיבה האנושית הכללית מהזרם הארוטי המיני. במציאות הם לא יכולים להיות מופרדים בתקיפות שכזו. הפחד שלכם מהרגשות מכווץ אתכם וגורם לכם לתמרן אותם במניפולטיביות עדינה אך מובהקת. אתם פוחדים בטעות שהאינסטינקטים הלא-מפותחים והפרימיטיביים שלכם ידחו אתכם לדבר עבירה; במציאות, המודעות לאינסטינקטים ולדחפים האלה רק תתאם אותם עם ההתפתחות שכבר השגתם מבחינות אחרות.

אל תבינו לא נכון את המילים שלי ידידי. אני לא ממליץ לכם לחיות לפי האינסטינקטים הילדותיים שלכם. כל שבכוונתי לומר הוא שהאינסטינקטים האלה קיימים אצל כל הילדים; ושעודם קיימים בכל אחד מכם במידה מסוימת, עד שאתם מתייצבים מולם באמת ומשחררים את עצמכם מהכלא שגזרתם על עצמכם. כשאתם אכן מתייצבים מולם ומשלימים עם הרגשות הפרימיטיביים שהיו חבויים עד עתה, כשאתם מתגברים על הפחד והבושה הלא-סבירים שלכם לעשות כן, אתם תצמחו מעבר להם ותגיעו רחוק יותר [reach out further]. אז תוכלו להתייחס [לאדם אחר] באמת, והאדם החדש כבר לא יהיה תחליף להורה המקורי שאתם עדיין מחפשים. ואז, לא רק שתחוו מלאות חיים חדשה ואושר עילאי, אלא הפעילויות הבונות שלכם יגיעו גם הן לגבהים חדשים, בהיותן מוצאות לפועל בשלווה ובהרמוניה. מתח, תסכול, רוגז – בני לוויה קבועים אלה, שנובעים מאינסטינקטים שאינם יכולים לקבל בעצמכם, ושלפיכך אתם פוחדים ובורחים מהם – יעזבו את המערכת הנפשית שלכם.

אעז ואומר שכל אחד מכם יגלה כי לפחות במידה מסוימת, התגובה הארוטית שלכם מתרחשת רק כשיש לפחות אלמנט קל של דחייה, פחד, חוסר ביטחון, או כאב. כאשר רגשות שליליים אלה נעדרים לחלוטין, התגובה הארוטית עשויה להיעדר גם היא. לעתים קרובות כמעט בלתי אפשרי לבסס אווירה נכונה לתפקוד הארוטי, משום שדחייה מוחלטת גם היא אינה אפשרית. גם אם אתם מרגישים מעבר לצורך או לרצון בהגשמה זוגית [partnership], משום שהגעתם לגיל ארצי מתקדם, [או] מוססתם את הקיבעון

שלכם, או התמודדתם עם תנאי הילדות המקוריים שלכם, עדיין חשוב באותה המידה שכוח החיים יחדש אתכם בתחומים אחרים בחיכם. כשאיינכם מצליחים לפתור קיבעונו, אתם חוסמים את כוח החיים, ולחסימה זו יש תוצאות. ככל שהשתחררתם יותר מפחדים עיוורים, מאשמות ומתפיסות שגויות, כך אתם יכולים לבחור ביתר חופשיות, עם מודעות נוקבת ומציאותית, במקום להיאלץ [להגיב] בתבניות. הליכה עם זרם החיים היא הדבר הנכון לעשות מכל בחינה אפשרית. להתנגד לו מתוך עיוורון, בורות, עקשנות ופחד מועד לכווץ אתכם ולהפריע לכם היכן שאתם רוצים בכך פחות מכל.

כאשר אתם מתמודדים עם כאב ועונג שהתמזגו משום שאחרת לא יכולתם להטמיע את החוויה הכואבת, שימו לב שמצד אחד, כל עוד שורר בתוככם המצב הזה, אתם מרמים [shortchange] את עצמכם בדרך טראגית ומיותרת ביותר. שכן על ידי התייצבות מול המצב, אתם יכולים לשנותו בדרך שתעניק לכם ולאחרים אושר ללא גבול. מצד שני, חשוב גם לראות תמונה רחבה יותר. אף שהמיזוג של עונג ופחד בנפש המסוכסכת עשוי להיקרא סטייה או מזוכיזם, הוא בכל זאת ברכה. כוח החיים חייב לחדור אל התחומים המעוותים, אפילו אם הוא נאלץ להתבטא בדרך שגויה ומהופכת עד אשר אתם צומחים ויוצאים מהקונפליקט; אחרת תלכו ותהיו יותר ויותר נכים [incapacitated], מוחלשים וריקים בכל תחומי החיים. לא תוכלו לצמוח כלל, וגם לא ליהנות משום סוג של עונג. חשבו על אינדיבידואלים שאינם שואבים שום שמחה מהחיים. הם תמיד אלה שעצרו בלי משים את הזרם המחייה. בני אנוש מאשימים לעתים קרובות את זרם החיים ואומרים שהוא רע [evil], משום שהם מפרידים/מחלקים אותו בשרירותיות לקטגוריות של מקובל ולא מקובל, ורואים את הביטוי הפרימיטיבי שלו כבלתי ניתן לשינוי במקום כשלב זמני.

את שלב הילדות יש לחוות מחדש ולראותו באור הנכון ידידי, ורבים מכם מתקרבים לשלב שבו אתם יכולים לעשות זאת; כמה מכם הראו כבר התקדמות ניכרת; אחרים עוד חסומים ופחדים מדי. אולם אפילו הם יאזרו בסופו של דבר את האומץ לגלות שלא היה כל צורך לפחד מהשלב הזה, כי הוא טבעי. הוא לא מביש. הוא בתוכנית ההתפתחות האוניברסאלית. אני לא יכול להגיד לכם עד כמה תכירו תודה לעצמכם על שלא התחמקתם משלב חיוני זה בהתפתחותכם. כולכם ראייתם בעבר עד כמה מלהיב ומשחרר היה כאשר התגברתם על ההתנגדות להיכנס יותר עמוק פנימה. ככל שהמאבק וההתנגדות היו גדולים יותר, כך התובנה היתה משמעותית יותר והתוצאה משחררת יותר. אין זה שונה במובן זה, ידידי.

הרצאה זו ניתן לפרש כחומר פסיכולוגי, אבל שום דבר לא יכול להיות רחוק יותר מהאמת. בחמישים השנים האחרונות לערך, בני אנוש הגיעו לתובנות כבירות בתחום זה מנקודת מבט פסיכולוגית טהורה, העוסקת באושר אישי בחיים האלה. אבל אני מדבר על משהו שהוא יותר מרחיק לכת; שפותח את האופקים הרוחניים לאיחוד; שכולל כל פן באבולוציה שלכם. חשוב להבין את המסר שלי מנקודת מבט זו. מטרת ההיפתחות הרוחנית שנדונה בהרצאה זו משתרעת מעבר לעונג האישי שניתן לחוות. אף שאושר אישי הוא תוצאה של התפתחות כוללת והרמונית, וודאי שאינו מנוגד לה, הרי שלהתפתחות הנשמה יש חשיבות מרחיקת לכת אפילו יותר בתוכנית האבולוציונית.

בכוח החיים האוניברסלי גלומים גדולה, יופי וטוהר. אי-הטוהר האנושי הוא שגורם לפן אחד של כוח החיים להיראות לא-טוהר.

כמה מידידי עשויים אולי להתקשות להבין את כל זה. חלק מכם סבורים שאני חוזר על עצמי, אך אלה מכם שחוקרים את עצמכם ברצינות ולעומק ועומדים להגיע אל התחומים האלה, אתם לא תחשבו שהמילים שלי חוזרות על עצמן או בלתי מובנות. הרצאה זו אמורה לתת לכם חומר רב. אם אתם לוקחים את ההתפתחות הפנימית שלכם ברצינות, לא רק במחוות חיצוניות, חייבת להיות לכך השפעה ארוכת טווח על הנפש שלכם ועל כיוון החיפוש וההיפתחות שלה. הדבר חייב להוות חומר למחשבה; אחרת תמשיכו לפחד מהאלמנט בתוככם שמשחק את הטוב ביותר שבכם – עד שתאזרו אומץ לקום ולעשות את המאמץ שרוחכם מחכה שתעשו.

היות שלא נותר זמן לשאלות הערב, אתן לכם את כל הזמן שתצרו כאשר נגיע לדיון השמור להרצאה זו. אז אענה על כל השאלות ואדון בכל הדוגמאות או הבעיות שתביאו אלי.

ברצוני לחתום את ההרצאה בהצהרה שאלה מכם שאינם נרתעים מתהליך הצמיחה העמוק והאולטימטיבי הזה בחיים אלה הם מבורכים מאוד. אתם בהחלט יכולים לעלוץ! המשבר שתמיד אפשרי כאשר אדם פוחד באופן לא סביר להתייצב מול משהו שקשה לקבל, אל תניחו לו להרתיע אתכם. בבורותו, הילד מאמין שעליו להתחבא והוא מגיב בצורה חזקה מאוד לפני הוצאתו מן המחבוא. אחרי שחרור קריטי זה כבר לא תתמודדו עם אמונות קטנות, תובנות זעירות, עם התדרדרויות עתידיות ועם חזרה על התהליך. צעד זה פירושו צמיחה ממשית ומשמעותית בעלת ערך ארוך-טווח, השפעה ארוכת-טווח.

היו מבורכים, כולכם! קבלו את כוח החיים התוסס, המכיל את כל מה שלא ניתן להעריך במונחים של נכון או שגוי, של טוב או רע; הכל הוא אחד. היו בשלום. היו באלוהים!

נערך על ידי ג'ודית וג'ון סאלי